

Høringsuttalelse - NOU: 2004:19 - Livskraftige distrikter og regioner

Arkiv: 020

Ref.	Utvalgs sak	Utvalg	Møtedato	Saksnr.
X	003/05	Formannskapet	20.01.05	BE

Saksbehandler :Roar Pedersen
Saksnr. i arkiv :05/00025 -2

Rådmannens forslag til uttalelse:

Namdalseid kommune viser til NOU 2004:19 "Livskraftige distrikter og regioner" og har følgende bemerkninger:

Kommunen slutter seg til de målsettinger og strategier som en samlet Distriktskommisjon står bak, og anbefaler sterkt en forvaltningsreform med større makt til regionalt og lokalt nivå.

Kommunen understreker at en regionalt tilpasset og samordnet politikk vil være mer treffsikker i forhold til utfordringene og derfor mer effektiv. Kommunen støtter de fleste av Distriktskommisjonens vurderinger av hvilke oppgaver dette bør være. I tillegg mener kommunen at det er svært viktig at ansvaret for sykehusene overføres til regionalt folkevalgt nivå.

Det er en forutsetning at "pengene følger oppgavene", slik at regioner og kommuner blir i stand til å ivareta sitt ansvar enten man har totalansvar, bestilleransvar eller samordningsansvar for oppgaven.

I dag ser vi en "fragmentert stat" med manglende samhandling mellom statens ulike aktiviteter. En helhetlig og samordnet politikk, som også er prioriteringseffektiv og har legitimitet forutsetter et regionalt folkestyrt lederskap.

Kommunen vil understreke at nærhetsprinsippet bør legges til grunn for oppgavefordelingen. De oppgavene som kan legges til kommunene bør desentraliseres til lokalt nivå.

Det er avgjørende at kommunene har økonomiske forutsetninger for å være en aktiv utviklingsaktør.

En konsekvent oppfølging av Distriktskommisjonens anbefalinger kan gi grunnlag for en ny regioninndeling.

Det er positivt at Distriktskommisjonen viser en så klar vilje til å føre en aktiv distriktpolitikk og til å overføre makt fra staten til regionene og lokalsamfunnene. Kommunen etterlyser samtidig et sterkere fokus på de minste lokalsamfunnene. Vi trenger

regionale motorer, men vi må også styrke og finne tiltak som kan bidra til ei positiv utvikling for de små lokalsamfunnene som vi har mange av i Nord-Trøndelag, ikke minst i Namdalen.

Kommunen støtter flertallets anbefalinger når det gjelder opprettholdelse og gjeninnføring av den differensierte arbeidsgiveravgiften, dersom EU's regelverk åpner for slik type støtte fra og med 2007. Videre vil vi understreke betydningen av de tiltak flertallet foreslår rettet mot særlig utsatte områder og småsamfunn.

Befolkningsnedgangen i distriktene er meget betydelig. Det er derfor uakseptabelt at innsatsnivået i den såkalte smale distriktpolitikken er halvert de siste 10 år. Det er først og fremst et statlig ansvar å rette opp denne situasjonen. Kommunen er fullt og helt innstilt på å ta sin oppgave i distriktpolitikken, men må settes økonomisk i stand til å utøve sitt ansvar.

Kommunen slutter seg til kommisjonens understrekning av behovet for å se de offentlige tiltak i sammenheng. Arbeidsplasser er en nødvendig, men ikke tilstrekkelig, betingelse for å opprettholde bosetting. Det må utvikles robuste og bærekraftige kommuner slik at befolkningens økende krav til tjenester og tilbud kan imøtekommes og slik at kommunens rolle som samfunnsutvikler og tilrettelegger for næringsliv styrkes.

Distriktskommisjonen har i liten grad synliggjort kjønnskjevhetene i distriktene og i politikken. Det bør settes i gang et systematisk arbeid for å gi kvinner og menn like rettigheter, muligheter, ansvar og makt. For å styrke sysselsetting blant kvinner i distriktene må det fokuseres spesielt på kvinners situasjon.

For å sikre bedre samordning av distrikts- og regionalpolitikken på statlig nivå bør ett departement gis utvidet ansvar. Dette departementet får også ansvar for å utrede konsekvenser av statlige vedtak med betydning.

Kommunen påpeker at en offensiv distriktpolitikk er avgjørende for vekst og utvikling i Nord-Trøndelag. Kommunene må få et betydelig økonomisk løft slik at de blir i stand til å drive utvikling og på den måten bl.a. bidra til at hovedtrekkene i bosettingsmønsteret opprettholdes. Dette er også en forutsetning for at kommunene kan opprettholde et godt tjenestetilbud.

Kommunen mener Norge i langt større grad bør utnytte det handlingsrommet som ligger i distriktpolitikken i dag. De fleste land er opptatt av å utnytte de mulighetene som til enhver tid finnes i internasjonalt regelverk for å utvikle eget næringsliv og styrke egen konkurransekraft. Det er påpekt av Distriktskommisjonen, Effektutvalget og Handlingsromutvalget at Norge på langt nær utnytter de mulighetene som ligger innenfor regelverket til å ta i bruk generelle og selektive virkemidler mot næringslivet, spesielt i distriktene, og dette er til bekymring.

Kommunen er sterkt uenig i flertallet i Distriktskommisjonen sin anbefaling om landbruk. Kommunen ønsker ikke en reduksjon i det samlede produksjonstilskuddet til landbruket. Ved en eventuell reduksjon som følge av nye internasjonale regler, bør produksjonstilskuddet i sin helhet kanaliseres tilbake til landbruket. Hvis dette ikke er mulig bør midlene brukes til andre utviklingstiltak i de områdene som rammes.

Behandling i Formannskapet - 20.01.05:

Ingen nye forslag.

Vedlegg:

- 1 Bakgrunn for saken – oppsummering

Andre saksdokumenter:

- NOU 2004:19 "Livskraftige distrikter og regioner – rammer for en helhetlig geografisk tilpasset politikk"
- Brev fra KS vedr høringen mottatt 22.10.2004

Faktiske forhold:

Kommunal- og regionaldepartementet sendte 14.10.2004 Distriktskomisjonens utredning på høring. Distriktskomisjonen har foretatt en bred gjennomgang av helheten i dagens distrikts- og regionalpolitikk og vurdert forhold som har betydning for bosetting og regional utvikling. Utredningen har 2 høringsfrister. Det er satt en høringsfrist til 14.10.2005 for tema som er knyttet til fremtidig fylkes- og kommunestruktur, oppgavefordeling og maktfordeling/ regionalisering. For andre tema er høringsfristen 14.01.2005.

KS oppfordrer kommunene spesielt til å uttale seg til distriktskomisjonens utredning om styringsstruktur/ forvaltningsmodell allerede ved første høringsfrist (14. januar 2005) og evt. avgi en supplerende uttalelse innen fristen 14. oktober.

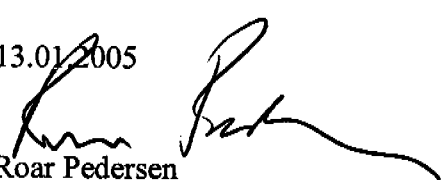
KS anbefaler ellers at kommunene parallelt med uttalelse til Distriktskomisjonens utredning uttaler seg til KS utredning KOU:1 "Sterke regioner".

Vurdering/løsningsforslag:

Midtre Namdal regionråd har avgitt høringsuttalelse til distriktskomisjonens utredning på møte 13.01.2005. Forslag til uttalelse og vedlagte oppsummering er basert på saksframlegget til regionrådet.

Når det gjelder høringsuttalelse til KOU:1 vises til drøftingssak der formannskapet bes om å ta stilling til om hvordan denne saken skal håndteres.

13.01.2005


Roar Pedersen
Rådmann

Vedtak i Formannskapet - 20.01.05:
Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Samdalsid, 21.01.05

Hase Hynne

Går til: Kommunal og Regionaldepartementet.